

Ulricehamnsbygdens Forskarklubb

MEDLEMSTIDNING - HÖSTEN 2013

ÖNASLÄKTEN

En berättelse om pigan
Maria Persdotter
och drängen Anders Andersson

Den viktigaste frågan för
oss släktforskare
just nu
är gravstenarna.
Vårt kulturarv.

Forskarporträttet
Anna-Greta Petersson

Vilhelm Sjölander
Konstnären från Marbäck

Innehåll

Ord från ordföranden	2
Redaktionens spalt	2
Årsmöte 2013	3
Vilhelm Sjölander	4
Boktipset	5
Spåra dina släktingar	6
Knallarna	7
Nyheter från Rötter	8
Efterlysning	8
Önasläkten	9
Årsmöte 2013, bilder	10
Kan livet bli bättre..	11
Forskarporträttet	12
Gökotta på Hofsnäs	14
Grannföreningar	15
Program hösten 2013	16

Styrelsen*Ordförande*

Anna-Lena Hultman 0321-40228
 konkordia@konkordia.se

Vice ordförande

Maj-Britt Johansson 0321-13066
 032113066@telia.com

Sekreterare

Inga Josefsson 0321-12712

Kassör

Monica Hållander Öhnell 0321-30178
 monica.ohnell@gmail.com

Ledamöter

Ingrid Linnarsson 0321-32450
 humla@telia.com

Yvonne Henriksson 070-6089906
 yh@telia.com

Suppleanter

Per Börjesson 0321-30213
 peraborjesson@hotmail.com

Susanne Ferm
 murum_kaggarden@hotmail.com

Föreningsuppgifter*Adress*

Ulricehamnsbygdens Forskarklubb
 c/o Anna-Lena Hultman
 Hössna Missionshus
 523 97 Hössna

Bankgiro: 5967-3723
 Org. nr: 06012128-3246
 www.konkordia.se
 Medlemsavgift
 100 kr/person
 plus 25 kr per familjemedlem

Medlemstidningen

Maj-Britt Johansson
 Roger Jarvid
 Yvonne Henriksson
 Mail till redaktionen:
 032113066@telia.com
 yh@telia.com

ORD FRÅN ORDFÖRANDEN

Anna-Lena Hultman, ordförande

Den viktigaste frågan för oss släktforskare är just nu gravstenarna. Vårt kulturarv.

På kyrkogårdarna i Ulricehamns kyrkliga samfällighet körs det bort gravstenar i en takt som ingen riktigt tror är möjligt. Nu börjar dock hembygdsföreningarna vakna till och försök görs för att rädda vad som räddas kan.

I Hössna, Gullered och Strängsered tecknar nu hembygdsföreningarna skötselavtal på de stenar som inte har någon gravrättshavare. Då får stenarna stå kvar. Problemet är dock de stenar som inte är tillräckligt förankrade. Då måste någon bekosta uppsättning. För de gravar som har gravrättsinnehavare är det då stor risk att stenen aldrig kommer upp igen. Där försöker vi i hembygdsföreningarna nu påverka den som har gravrätten och förklara varför det är viktigt att stenarna bevaras för framtiden.

Förutsättningarna är mycket olika i olika förvaltningar och på många ställen får alla stenar stå kvar och kyrkan trimmar runt stenarna. Det är nog en policy som Svenska kyrkan gynnas av. Lösningar finns ofta på problemen – om bara förvaltningarna tillåter det. Ett exempel är att vissa förvaltningar går ut med att man inte behöver kosta på dyrbar uppsättning av nedlagda stenar. Man kan låta stenen bli en häll som ligger platt på marken.

Med lite samarbete kan man också skrapa ihop några starka karlar och dubba om och ställa upp stenarna.

Med ytterst lite god vilja och positivt tänkande skulle våra gravstenar kunna bevaras

ANTECKNINGAR

från årsmötet i

Ulricehamnsbygdens Forskarklubb

Söndagen den 17 mars 2013, i Konkordiahuset Hössna.

Till mötesordförande valdes Anna-Lena Hultman, och till sekreterare Inga Josefsson.

35 medlemmar hade mött upp. Mötet inleddes med ordinarie förhandlingar.

Revisionsberättelsen upplästes av Hugo Isaksson. Den visade att föreningens ekonomi är god, och att räkenskaperna var väl skötta, och i god ordning. Föreningens styrelse beviljades ansvarsfrihet. Föreningens kassör, Björn Hallberg, flyttar från trakten, och hade undanbett sig omval.

Till ny kassör valdes Monica Hållander-Öhnell.

Till ordförande, för ett år, valdes Anna-Lena Hultman. Styrelsen i övrigt kom att bestå av Inga Josefsson, Maj-Britt Johansson, Monica Hållander-Öhnell, Ingrid Linnarsson och Yvonne Henriksson. Suppleanter Per Börjesson och Susanne Ferm.

Till revisorer, efter Hugo Isaksson och Börje Ignell, vilka undanbett sig omval, valdes Göran Efraimsson och Lennart Wasling, med Berit Andersson och Harald Ljung som suppleanter.

Valberedning : Roger Jarvid och Christer Ström.

Årsavgiften, för 2014, lämnas oförändrad. 100 kr. för enskild, och 25 kr. för familjemedlem.

Planerad verksamhet för hösten 2013:

Nybörjar- och fortsättningskurser i släktforskning, i Konkordiahuset.

Forskarhjälp på Stadsbiblioteket, Ulricehamn och i Konkordiahuset.

Diskussioner förs med Falköpings Släktforskarförening om en satsning på databaser online, gällande vår förenings material av soldat- knalle- boupptecknings- och domboksregister.

Hemsidan fortsätter att växa, men material behövs, precis som till medlemsbladet.

Nytt för året är att vår förening nu även finns på facebook.

Christer Ström meddelade att Soldatregistren nu finns tillgängliga i Axxvall.

Ulricehamnsbygdens Forskarklubb har, som gåva, fått Harald Filipssons efterlämnade forskningsmaterial. Finns nu att se i Konkordiahuset.

Efter kaffeservering och lotterier, avslutades mötet med att Lars Lagerström berättade och visade bilder från det gamla Ulricehamn.

Se bilder på sidan 10.

Jean Otto Vilhelm Sjölander 11 juli 1857 - 4 april 1932

Bland de verk han utförde under senare delen av sitt liv märks altartavlan i Marbäcks kyrka, som han skänkte till församlingen. Han målade även altartavlan i Påbo kapell. Tavlan till vänster är ett självporträtt.

*Text från Marbäcks hembygdsbok:
"Marbäck, Bygden vid Åsunden"*

Vilhelm Sjölander var född i Marbäck 1857. Hans far, Per Sjölander, var under många år folkskollärare i Marbäck. Vilhelm Sjölander visade redan som barn intresse för att rita och kan under sin uppväxt antas ha dragits allt starkare till det konstnärliga. Efter avslutad skolgång kom Vilhelm Sjölanders omskrivare till ett advokatkontor i Ulricehamn. I sjutttonårsåldern begav han sig emellertid till Stockholm för studier vid Konstakademien. Han skrevs in där den 26 augusti 1876. Brist på ekonomiska medel var den sannolika anledningen till att han bröt upp från studierna efter bara två år.

Efter detta ägnade sig Sjölander bland annat åt dekorationsmålning i Stockholm, innan han i 30-årsåldern flyttade till Värmland, där han fick olika uppdrag. Han blev snart känd som porträttmålare. Som sådan kom han att flytta omkring i

landet. Han bodde på åtskilliga herrgårdar under sitt arbete med att göra målningar åt godsägarna. Ett omfattande uppdrag fick han på Göta artilleriregemente på Kviberg i Göteborg, där han skulle måla de elva regementscheferna från 1794 och framåt. Han bodde då under en längre tid i Göteborg. 1912 blev modern sjuk. Starkt fästad vid henne återvände Sjölander till föräldrahemmet Stenstorp i Marbäck, där han, när modern gått bort, kom att bo tillsammans med sina fyra systrar Augusta, Hulda, Adelina och Selma. Det fanns ytterligare tre syskon, men de var bosatta i Stockholm.

Bland de verk som han utförde undersenare delan av sitt liv märks altartavlan i Marbäcks kyrka, som han skänkte till församlingen. Han målade även altartavlan i Påbo kapell. Sjölander var en trogen kyrkobesökare och arbetet med

altartavlorna speglar ytterligare konstnärens intresse för kyrkan.

Vid återkomsten till Marbäck bestod hans arbete i stor utsträckning av landskaps- och porträttmåleri. Han målade bland annat läkarna på Vintersanatoriet i Ulricehamn. De sista porträtt som han målade var på överläkare Vilhelm Orton på Sjö-Gunnarsbo sanatorium till dennes 50-årsdag i april 1932. Detta skedde strax före konstnärens bortgång och denne fick inte själv tillfälle att överlämna tavlan, eftersom han hade avlidit ett par dagar före Orttons födelsedag.

Sjölander fick flera uppdrag att med sin pensel föreviga gårdar i bygden. Sålunda kom han att måla bland andra Stora Korpebo och Stora Stensered. Det finns en tavla av Sjölander över Marbäcks by liksom över Sjö-Gunnarsbo sanatorium.

Vilhelm Sjölander har beskrivits som en god berättare och sällskapsbroder och särskilt i yngre år skall han ha gjort sig känd och uppskattad både som sångare och tillfällighetspoet. Han har framställts som ödmjuk och förnöjsam och han levde under enklyttre omständigheter. Ateljen utgjordes av ett litet

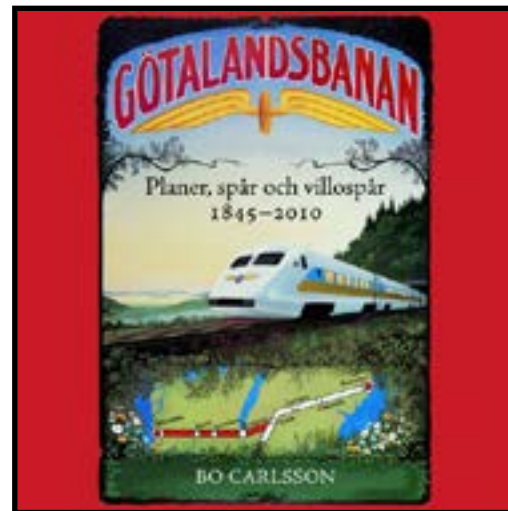
rum i Stenstorp. När det gällde att måla de stora altartavlorna bereddes han dock möjlighet att använda ett större utrymme på Bredgården.

Stenstorp, Sjölanders hem.

BOKTIPS!

GÖTALANDSBANAN Planer, spår och villospår 1845 - 2010

Bo Carlsson är född och uppväxt på gården Lilla Korpebo i Marbäck. Han har varit intresserad av järnvägar under hela sitt liv. Järnvägen mellan Falköping och Landeryd gick i en skärning några hundra meter från gården. Tågen syntes inte från hemmet, men man kunde höra dem och se röken bolma upp mellan ekkronorna. Från Korpeboberg kunde man i alla fall se tågen och hur järnvägen korsade en vik av Åsunden för att sedan följa sjöns strand mot Ulricehamn.

Kanske är det dessa tidiga upplevelser och tågresor han gjorde med familjen i sin barndom, som lade grunden för hans järnvägsintresse.

Med denna bok som grund kommer Ulricehamns Museum att ha en utställning om tåg och järnväg. Utställningen kommer att pågå 5 oktober – 3 november 2013.

Spåra dina släktingar

Gör ett besök i **Konkordiahuset**

Forskarcenter i Hössna

Här kan du få hjälp!

Öppet tisdagar mellan
16:00 - 19:00

Knallarna, i historia och minnen.....

*" Här mitt knallarepass.
Per kontant - väl förstått -
ja't av stadens borgmästare fått.
Med mitt alnmått på käpp
och min påse på rygg
jag som knalle nu vandrar så trygg.
Se, god dag kära mor.
Sa ho handla idag?
Bästa priset ho vet, att jag gör.
Jag har schalar och band,
selkedukar därtill,
alla rara - dä sa ho få se."*

Text från Gustaf Bogers böcker:
"Västgötaknallarna" och "Ulricehamns Krönika"

På bilden ser vi Carl Peter Ingberg på en teckning, samt till höger hans reseutrustning, som finns donerad på Ulricehamns museum.

Carl Peter var född 15/8 1816 i Länghem, död 18/8 1909, Ingestorp, Länghem.

C P Ingberg var precis som sin bror J. J. Ingberg, en knalle som gjorde handelsresor till Norrland.

I en almanacka från 1846 har bröderna gjort anteckningar:

*"Den 30 januari 1846 reste vi från Ingestorp samt från Ulricehamn den 31 kl. 1 em. och var i Hedemora den 3 februari kl. 1 em. Således på 3 dygn gick resan mellan Ulricehamn och Hedemora.
Den 6/2 resa till Torsåker, 7/2 till Halla i Hedskog, 8/2 Långbo, 9/2 Norrala Kungsgården, 10/2 Enånger, 11/2 Sund, 12/2 Hudiksvall. 15/2 Delsbo (då var det mycket kallt på Stora Dellen), 17/2 tillbaka till Hudiksvall (då hade vi närapå blivit förgångna av yrväder, vi anlände till Hudiksvall på aftonen) 19/2 Jättendal och Frösten, 20/2 Djursta, 21/2 Gnarp och Böle (började bli blitt och regn och fortfor med töväder till slutet av månaden) 22/2 till Masugn i Gnarp, 23/2 Böle, 24/2 Bosta, 25/2*

*Frösten, 26/2 Hudiksvall, 7/3 Sund, 8/3 Kungsgården, 9/3 Söderhamn, 17/3 Kungsgården, 18/3 åkning i Norrala och till Kungsgården till kvällen för att träffa gubbarna (förläggarna A. Hansson på Mølneby, P.J. Hansson i Lillegården samt J. Hansson i Lerbäcksbyn) 19/3 Åker, 20/3 Sund, 21/3 Hudiksvall, 26/3 Frösten, 27/3 Bergsjö, 28/3 Gnarp, 30/3 Ås (den dagen ovanligt stark storm) 31/3 Skesta i Gnarp, 1/4 Masugn, 2/4 Jättendal och Djursta, 3/4 Frösten, 4/4 Hudiksvall, 11/4 Kungsgården, 12/4 reste vidare södreut, 13/4 nattstannation på Rönshytte gästgivaregård, 14/4 fortsattes hemresan vidare, 15/4 nattstannation på Vredstorps gästgivaregård, 16/4 nattstannation i Ygglanda, 17/4 återkomst till Ingestorp kl. halv 12."
De kortfattade anteckningarna låter oss ana en handelsresandes strapatser under kalla vintermånader.*

Nyheter från

Smedforska! Smedskivan 8, 2013-2014

DVD-skiva med person- och släktuppgifter för brukssmeder och deras familjer, främst från 1700-talet, presenterade på html-sidor. Totalt redovisas närmare 250 000 personer. Skivan innehåller också en del bruksbilder. För PC med webbläsare liknande Internet Explorer/Firefox krävs.
Baspris: 360 SEK
Medlemspris 310 SEK
Artikelnr: 106005

Fårad mark

Handbok för tolkning av historiska kartor och landskap. För att kunna avläsa kulturspåren i ett landskap behövs det särskilda kunskaper. Nu finns det en metod som gör det möjligt att studera landskapet i sin helhet från vår tid och långt ner i de historiska skikten. Boken Fårad mark ger dig nycklarna till sådana studier.
Baspris: 205 SEK
Medlemspris: 195 SEK
ISSN: 0345-7982

Efterlysning!

Jag söker uppgifter om "Pensionat Bogesund", där min mor, Margit Johansson (född 1914-02-15, gift Söderberg) arbetade som köksbiträde 1935 - 1937. Såvitt jag förstår låg pensionatet på Storgatan 6 (eller möjligen Storgatan 4) på andra våningen ovanför en butik. Pensionatet nämns i en artikel i UT i nov. 1966 med en intervju med ägaren till pensionatet, Rut Andersson, som övertog pensionatet 1946.

Jag tror att denna Rut var arbetskamrat med min mor redan på 30-talet, då vi har en bild med 3 anställda. Damerna är Signe Robertsson (född i Månstad 1910-02-09), min mor Margit Johansson och (sittande i stolen) Rut Andersson (?). Innehavare av pensionatet på 30-talet var Agnes Ohlsson. Alltså: Finns det uppgifter om detta pensionat, adress, bilder, antal rum, anställda etc. Är huset intakt eller har det förändrats mycket?

Hur används huset idag?

Jag är naturligtvis tacksam för alla små pusselbitar.

Med vänlig hälsning,
Mona Lönnebring

Den som har upplysningar kan kontakta tidningens redaktion.

Önasläkten

En berättelse om pigan Maria Persdotter och drängen Anders Andersson på Öna Storegård, i Tärby socken, och deras ättlingar.

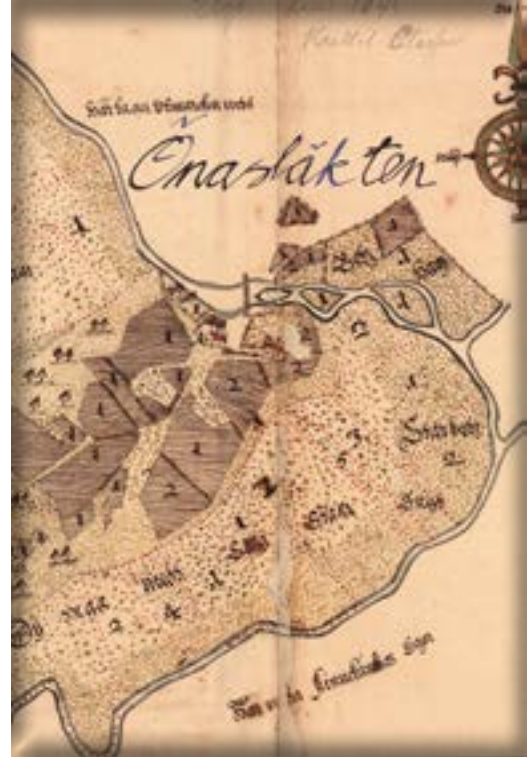
Text Maj-Britt Johansson

Bakom den här verkligt fina boken, som egentligen inte alls skulle ha blivit någon bok, ligger 20 år av idogt forskande. Författare är Maj Andersson, mångårig medlem i Ulricehamnsbygdens Forskarklubb, och hennes son Kent Älmegren, Trollhättan.

Maj berättar att intresset för släkten väcktes av hennes pappa. Han talade så ofta om sin släkt. Om alla sina fastrar och farbröder. Det lockade mig, säger hon, att ta reda på lite mer om alla som fötts, levat och dött på Öna Storegård, från slutet av 1700-talet, och de 143 år framåt som gården kom att förbli i släktens ägo.

Det blev förstås många besök på olika arkiv. Men väldigt ofta skedde kontakten brevledes. Präster-na var hjälpsamma, och skickade många gånger breven vidare. Det hände att en förfrågan varit på åtta, tio pastorexpeditioner innan den kom tillbaka. Då kunde man, genom ett enda brev, få veta både om vederbörande gift sig, fått barn, och kanske även avlidit,

Maria och Anders fick fyra barn, varav tre, Anders, Sara och Ellika, nådde vuxen ålder. Tre grenar att forska på. Saras gren blev störst. Hon fick tillsammans med sin man bara ett enda barn, en dotter vid namn Rebecka. Men Rebecka, i sin tur, fick tolv barn, femtioett barn-barn, och nittionio barn-barns-barn, varav Maj Andersson är ett.

-De sista åren fick Maj god hjälp utav sin son, med att uppdatera alla luckor, samla in foton, och utforma boken, och i maj 2012 var arbetet klart. På Kristi Himmelsfärdsdag, samma år, samlades sedan en stor del av släkten till en träff, varvid boken presenterades.

Vad som gör den här släktboken så intressant, är att den är så komplett. Där finns gårdens historia, karta över laga skifte och en artikel om den stora sjösänkningen. Där finns bouppteckningar, tidningsurklipp på brudpar och dödsannonser. Och rikligt med foton på de släktingar som figurerar. Man får på så sätt ansikten bakom siffrorna.

Släktträdet är uppbyggt på ett sådant sätt att varje person har ett ID-nummer, som gör att man lätt kan följa de olika grenarna.

Boken, som kostar 300 kronor, kan köpas genom Maj Andersson.

Årsmöte i Konkordiahuset, Hössna, 17 mars, 2013

Bilderna är från mötet där Lars Lagerström berättade och visade bilder från det gamla Ulricehamn.

Vi ser avgående kassören Björn Hallberg och den nya kassören Monica Hållander Öhnell samt den nya styrelsen.

MISSA INTE!
Mariia Mähler
kommer
till Konkordiahuset
den 6 november
Se sista sidan

GLÖM INTE att du även kan få FORSKARHJÄLP
på Stadsbiblioteket i Ulricehamn
måndagar ojämna veckor 15:00 - 18:30

Kan livet bli bättre....

Text: Suzanne Ferm

RRRRRRR.... väckarklockan ringer. Tittar upp och ser att det är fortfarande mörkt ute. Förstår inte varför klockan ringer så tidigt, sträcker ut en arm och får tyst på eländet. Sen vänder jag mig om och drar upp täcket. Precis innan jag somnar igen kommer jag ihåg – älgjakten börjar i dag.

Far upp ur sängen, har nog aldrig blivit klarvaken så fort som i dag. På med kläderna och ut i köket. Kaffebryggaren står laddad, knäpper på den och börjar göra i ordning smörgåsar. Ryggsäcken står på stolen och jag börjar packa ner matsäcken. Försöker vara tyst för att inte väcka övriga familjen. Så, allt är klart, matsäcken packad och geväret framplockat. Tar på rocken och stövlarna. Mössan med det röda bandet får jag inte glömma. Jag öppnar tyst dörren och smyger ut. Det är fortfarande mörkt men man kan ana en liten ljusstrimma på himlen i öster. Oj, vad tyst det är. Det känns fel att starta bilen och störa tystnaden med motorljud. Som väl är gjorde vi upp redan i går om vem som skulle stå på dom olika passen. Mitt pass är inte längre bort än att jag kan gå dit, så jag låter bilen vara.

Efter en stund har ögonen vant sig vid mörkret och jag börjar urskilja mer detaljer. Det blir ju sakta mer och mer ljust också. Ugglorna väsnas en bit bort, annars är det tyst. Ser i ögonvrån hur gräset bredvid vägen börjar vagga och jag stelnar till direkt. Är det bara en synvilla eller... Efter några sekunder sticker ett rävhuvud fram. Rävnen går ut på vägen, stannar och vädrar. Så får han syn på mig och försvinner som en blix. Jag fortsätter, lite längre fram skymtar ett par rådjur som betar på en åker. Dom är vaksamma men inser tydligen att jag inte är ute efter dom och fortsätter att beta, samtidigt som dom håller ett öga på mig.

Nu är jag framme vid skogsvägen som leder till ”mitt” pass. Här, inne mellan träden är det fortfarande riktigt mörkt, nästan kusligt. Jag smyger mig fram några hundra meter. Nu ser jag älgornas horn som står i kanten av ett hygge. Försiktigt tar jag mig fram dit och klättrar upp. Snart är det tillräckligt ljust att urskilja älgarna om dom går ut på hygget. Månen är fortfarande uppe men ger nästan inget ljus nu. Himlen är klar och det är vindstilla.

Kan livet bli bättre än så här?

Jo, kanske, om man får skjuta en älg.

Forskarporträttet

Text Maj-Britt Johansson

Anna-Greta Petersson

”Jag föddes vid fotogenlampans sken och lindades av barnmorskan framför brasan i den öppna spisen.”

”Jag tror inte det är så mycket att skriva om mig,” sa Anna- Greta. Men det trodde jag. Och därför sitter jag nu i hennes trevliga pensionärlägenhet i Hössna, och hör henne berätta om sitt liv.

”Jag föddes” säger hon ” i mars 1923 på gården Flobo i Solberga socken, som mina föräldrar, Paul och Rut Samuelsson, då arrenderade. Detta var, enligt dåtida mått, en ganska stor gård, men saknade både vattenledning och elektriskt ljus. Så jag föddes vid fotogenlampans sken och lindades, av barnmorskan, framför brasan i den öppna spisen. Två år senare föddes min syster, Birgit. Men pappa trivdes aldrig i Flobo. Han tyckte gården låg så avsides, omgiven av skog.”

År 1927 flyttade familjen istället till Böne, där de arrenderade gården Hyared. Det stället låg visserligen lite centralare, och man hade både vatten i ladugården, och elektricitet. Men boningshuset var förfärligt gammalt och dragigt. Det hände faktiskt att det växte upp gräs mellan golvtilljorna på sommaren. Så, fem år senare, då arrendet löpte ut, gick flyttlasset igen. Nu till gården Gärdet i Hössna, som man först arrenderade, och sedan köpte.

”Mitt intresse för släkten väcktes nog av farfar, Albert Samuelsson. Han var bonde på Dörragården i Blidsberg, och jag har många minnen därifrån. Farfar byggde nya hus, då han tillsammans med farmor, Selma, övertog gården, och jag minns vilken ordning

det var på allting där. I ladugården var det så sopat och fint att man kunde ha gått där i strumplästen.

Pappa hade en bror och fyra systrar, och jag kommer ihåg att alla fyra töserna sov i soffor i köket.

1936 dog farmor. Döttrarna flyttade hemifrån, sonen Simeon gifte sig och övertog gården, och farfar kände sig ensam. Då hälsade han ofta på oss i Hössna. Kom med sina vardagskläder inslagna i ett paket, med gråpapper om, och kunde stanna flera dagar. Då gick han alltid igenom släkten. Pappa tyckte det var tjatigt att höra. Mamma var mera intresserad, och jag önskar att jag hade frågat, och tagit vara på mer utav det han berättade. Men jag var ju bara tonåring då.”

”På våren 1944 dog pappa, bara femtio år gammal, och mamma blev lämnad ensam med gården, och allt vad därtill hörde. Vi behövde ju en manlig arbetskraft, och annonserade efter en dräng. Vi fick väl ett par svar, men det visade sig vara riktiga lycksökare. En kom släpande på hela sitt bohag, och tänkte tydligen få överta både änkan och gården. Han blev inte så gammal där. Den andre visade sig ha liknande förhoppningar. Men då var det jag som var föremålet. Det blev istället från en granngård vi fick hjälp. Där fanns ett par snälla och hjälpsamma pojkar, varav den ene hette Bengt Petersson. Han blev så småningom min man. Vi gifte oss 1948. Nästa år övertog vi gården, och begåvades under kommande år med fem barn.”

Anna-Gretas berättelse vittnar om en idogt arbetande kvinna, ständigt sysselsatt med gård och djur, med hem och familj, och på söndagarna som söndagsskollärare. Det var också ständiga förbättringar på gården, med om- och tillbyggnader. Och alla karlar skulle ha maten på stället.”

”Bengt var en aktiv person” fortsätter Anna-Greta. ”Han hade ett stort intresse för släkt- och hembygdsforskning. Han skaffade sig tidigt en läsapparat, för att kunna sitta hemma och studera mikrofilmade kyrkböcker och ledde också kurser i ämnet. Han var även politiskt engagerad, och hade många uppdrag, både för kommunen och i olika föreningar. Vet inte hur vi hann med allt. Det var först efter 1957, då vi köpte oss en bil, som vi kunde unna oss en dags semester om året. Den dagen spenderade vi på något arkiv, antingen i Göteborg eller i Vadstena.

Eftersom Bengt började lida av dålig hälsa sålde vi 1979 gården, med djur och inventarier, till sönerna, och byggde istället en villa neråt landsvägen. Två år senare, i juli 1981, gick Bengt bort och jag blev ensam på Lövåsen. Jag var bara 58 år gammal, och ville ha något att försörja mig med.

Så nästa år öppnade jag en liten butik i ett rum i källaren, där jag sålde garn och handarbeten av olika slag, samtidigt som jag vävde mattor och dukar, som också var till försäljning.

Det gick riktigt bra med den där lilla rörelsen. Jag hade många kunder. Dessutom hade det en stor social betydelse. Men efter tjugo år, vid nyår 2001, tyckte jag ändå att det kunde vara nog. Jag lade ner affären, sålde Lövåsen, och flyttade till lägenheten där jag nu bor.”

I mars 2013 firade Anna-Greta sin nittiårsdag i kretsen av barn, barnbarn och barnbarns-barn. Men tro inte att hon nu sitter i sitt hem och rullar tummarna. Nej det var hembakade kakor till kaffet, som vi drack medan porträtten på en stor mängd förfäder blickade ner på oss, från väggen. På varenda stol låg det påbörjade handarbeten, som väntade på att bli färdiga, och i köket där låg en ”lusekofta”, som ett barnbarn ska ha då den blir klar. Till hösten ska jag allt sätta upp en väv igen, säger hon. Dessutom har hon ju ett aldrig sinande intresse för släktforskning.

”Jag tror inte det är så mycket att skriva om mig” sa Anna-Greta. Men visst var det väl det?

Släkträdets som gjordes till Anna-Gretas födelsedag

GÖKOTTA PÅ HOFNSÄS

Text Maj-Britt Johansson

Lördagen den 25 maj

var det dags för forskarklubbens årliga vårutflykt. I år träffades vi på Hofsnäs. Nio tappra personer ställde upp i snålblåsten på parkeringen utanför huvudbyggnaden. Vi fick ändå, trots att vädret kanske inte var det allra bästa, och att göken lyste med sin frånvaro, en skön promenad i den frodiga grönskan. Med oss hade vi Börje Ignell, som ju vet allt om växter och fåglar, och Gun Ohlsson, som guidade oss, och på ett trevligt sätt, berättade om Hofsnäs tidiga historia.

Hofsnäs, som i Birgit Sparres romansvit ”Gårdarna runt sjön” fått namnet Lindö, är belägen på det smala näset mellan Torpasjön och yttre Åsunden. Gården har anor sedan 1400-talet. Då under namnet Håcksnäs. En bit ut i Yttre Åsunden, berättade Gun, ligger Husön. Den är något av ett ”treriksros”. Där möts nämligen tre kommuner: Borås, Ulricehamn och Tranemo.

På 1500-talet fanns, här på Hofsnäs, en borg. Den är borta, men det finns några stenar i kohagen nere vid Torpasjöns strand, som visar var den troligen var belägen.

Resten av stenmassorna har använts som byggnadsmaterial, gissningsvis vid tillbyggnad av Torpa stenhus.

Borgherren, som härskade här, hette Severin Kijl. Han ska en gång ha hjälpt Gustav Vasa att rymma och, som belöning fått stora förlänningar av kungen, däribland Hofsnäs. Han var dock en svår herre. Inte alls trevlig mot vare sig människor i sin omgivning eller besökande. Då detta kom till kungens kännedom, lät han meddela att han ämnade göra ett besök på Hofsnäs, samtidigt som han hälsade på sin svärfar på Torpa.

Det rustades naturligtvis vädeliga för att ta emot den förnämna gästen. Men han dröjde. Det blev höst och det började bli vinter. Man väntade och väntade. Då kom det en kväll en man ridande, klädd i slängkappa och med bindel för ena ögat, och bad om natthärbärge. Kijls maka ville förbarma sig över den här frusne stackaren, men Severin Kijl själv, sa bestämt nej. Här släpps inga strykare in. Så han fick ge sig av.

Nästa dag hördes det ett väldigt skrammel i skogen, och man förstod att nu kommer nog det väntade besöket. Mycket riktigt, där kom ett stort sällskap ridande, och i spetsen red mannen med slängkappan. Det visade sig vara kung Gustav själv. Det hela slutade med att Severin Kijl fick lämna sin borg, men han lär som tröst ha fått Arnäsholm istället.

Detta var lite om Hofsnäs tidiga, och fantasieggande, historia. Den nuvarande huvudbyggnaden på Hofsnäs uppfördes 1924,

sedan den tidigare härjats av eldsvåda.

Gården, som ägs utav Borås stad, är ett omtyckt rekreation sområde för både Borås och Ulricehamn. Stället har numera ett kreativt och omtyckt krögarpar i Daniel och Ida Equitz. Daniel, kommen från Hamburg, är den som bakar, medan Ida, med rötter i Småland lagar mat.

Innan vi vände hemåt, efter vad vi tyckte en givande förmiddag, kom naturligtvis kaffekorgarna fram, och vi avnjöt innehållet i ett vitsippssnår, medan vi lyssnade till fåglarnas konsert.

Dock, som jag sa, inte göken.

Grannföreningar

Alingsås Släktforskare
<http://www.alingsasslaktforskarforening.se/>

Borås Släktforskare
www.borasslaktforskare.se

Falbygdens Släktforskarförening
<http://fsffalbygden.se>

Herrljunga Släktforskarförening
<http://www.herrljunga-slaktforskare.se/>

Kinds Forskarklubb
<http://www.kindsforskarklubb.se>

Marks Härads Släktforskarförening
www.mhsf.se

Borås Släktforskare Släktforska i Norge

Kurs på kvällstid

med Bo-Lennart Andersson

Kursen startar när tillräckligt många anmälningar inkommit.
 Kursen är tänkt för dem som är insatta i släktforskning och har datorvana.

Bo-Lennart Andersson kommer att använda internet, Disgen och Adobe Photoshop Elements.

Anmälan till:

Folkuniversitetet i Borås Ewa Björkman tel. 033-722 59 50.

Egenanmälan: <http://www.folkuniversitetet.se/Soksida>

Kurstid: Måndagar 18.00-21.00

Kurstillfällen: 3 tillfällen á 3 studietimmar

Borås Släktforskare DNA i släktforskningen

Onsdagen den 23 oktober 2013 kommer Magnus Bäckman att tala om DNA-jämförelse i släktforskning.

Magnus Bäckman är uppdragsforskare och tecknare, specialiserad på heraldik. Han är redaktör för Svenska Slätkalendern och han har gett ut "Genvägar- praktisk handledning till DNA-jämförelse i släktforskning."

Glöm inte
att titta på
Kopplingen i
Ulricehamns
Tidning
på tisdagar!

Program hösten 2013

November

- 6/11 Föredrag i Konkordiahuset, Hössna
kl. 18.00
Mariia Mähler berättar om vad SVAR har att erbjuda.
SVAR = Svensk Arkivinformation

December

- 4/12 Glögg & berättarafton i Konkordiahuset, Hössna
kl. 18.00
Anna-Lena Hultman informerar om nya "Rötter"
samt berättar om Amerika-resan

**Släktforskningskurser -
Nybörjare och fortsättning
anmälan till Vuxenskolan 0321-35022**

Obs!
Glöm inte att ändra din
adress om du har flyttat, så
att vi kan skicka medlems-
tidningen till rätt adress!